

SZAKMAI PROGRAM

NAPSUGÁR BAPTISTA BÖLCSŐDÉK

4028 Debrecen, Simonyi út 14.

(székhely)

Napsugár Baptista Bölcsőde Szada

2111 Szada, Teleki Sámuel utca 28.

nevű telephelyének

Gyermekek napközbeni ellátása:

Bölcsődei ellátás (28 fő)

Tartalomjegyzék

I. ADATOK, ÁLTALÁNOS CÉLOK, ALAPELVEK.....	5
1.1. Azonosító adatok	5
1.2. Általános célok.....	5
1.3. Az intézményre vonatkozó általános rendelkezések	7
1.4. A bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek.....	7
II. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI	9
2.1. Az intézmény társadalmi környezete	9
2.2. Az intézmény létrehozásának hátterében a következő okok állnak.....	9
2.3. Az intézmény fizikai környezete.....	9
III. A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, ALAPELVEI - A MEGVALÓSÍTANI KÍVÁNT PROGRAM KONKRÉT BEMUTATÁSA, A LÉTREJÖVŐ KAPACITÁSOK, A NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSELEMEK, TEVÉKENYSÉGEK LEÍRÁSA	10
3.1. A bölcsődei nevelés célja.....	10
3.2. A bölcsődei nevelés alapelvei.....	11
3.2.1. A család rendszerszemléletű megközelítése	11
3.2.2. A koragyermekkorai intervenciók szemlélet befogadása	11
3.2.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete	11
3.2.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete	12
3.2.5. A kisgyermeknevelők személyiségének meghatározó szerepe	12
3.2.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése.....	12
3.2.7. Fokozatosság megvalósítása.....	12
3.2.8. Egyéni bánásmód érvényesítése	12
3.2.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége	13
3.2.10. A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása.....	13

3.3.	A bölcsődei nevelés feladatai	13
3.3.1.	A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése	14
3.3.2.	Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása	14
3.3.3.	Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése	14
3.3.4.	A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	15
3.4.	A bölcsődei nevelés főbb helyzetei	15
3.4.1.	Tanulás	15
3.4.2.	Gondozás	15
3.4.3.	Játék	16
3.4.4.	Mozgás	16
3.4.5.	Mondóka, ének	16
3.4.6.	Vers, mese	17
3.4.7.	Alkotó tevékenységek	17
3.4.8.	Hitélet a bölcsődében	17
3.4.9.	Egyéb tevékenységek	18
3.5.	A bölcsődei élet megvalósításának sajátos feltételei	19
3.5.1.	„Saját kisgyermeknevelők” -rendszer	19
3.5.2.	Gyermekcsoportok szervezése	19
3.5.3	Napirend	20
3.6.	A sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek bölcsődei nevelése, gondozása	21
3.6.1.	Sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek felvétele	21
3.6.2.	A sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek elhelyezése	21

3.6.3. A sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek ellátása	21
3.6.4. A fejlődés leggyakoribb jellemzői a bölcsődés kor végére	22
IV. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS - GONDOZÁS SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELTÉTELEI	23
4.1. Személyi feltételek	23
4.2. Megbeszélések, továbbképzések	24
4.3. Tárgyi feltételek	24
4.3.1. Gazdasági rész	26
V. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA, TÉRÍTÉSI DÍJ, DOKUMENTÁCIÓ, ADATVÉDELEM	27
5.1. Bölcsődének ellátásának igénybevétele, dokumentáció.....	27
5.2. A bölcsődében fizetendő térítési díjak	31
5.3. Adatvédelem – GDPR, nyilvántartás.....	31
VI. AZ EGÉSZSÉGES TÁPLÁLKOZÁS ALAPJAI, AZ ÉTKEZÉSEK FAJÁTI, KÖRÜLMÉNYEI, MÓDSZEREI	33
6.1. Kisgyermektáplálás.....	33
6.2. Táplálkozás	34
6.3. Egészségmegőrzés szempontjai, higiénés szabályok	34
VII. AZ INTÉZMÉNY SZOLGÁLTATÁSÁRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA. A CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI ÉS LEHETŐSÉGEI	36
7.1. A kapcsolattartás formái	36
7.1.1. A családlátogatás	36
7.1.2. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás	37
7.1.3. Napi kapcsolattartás	37
7.1.4. Egyéni beszélgetés	37
7.1.5. A szülőcsoportos beszélgetések	37

7.1.6. Szülői értekezlet.....	37
7.1.7. Indirekt kapcsolattartási formák.....	37
7.1.8. Szervezett programok.....	38
VIII. AZ INTÉZMÉNY KAPCSOLATAI MÁS INTÉZMÉNYEKKEL, INTÉZMÉNYEN BELÜLI KAPCSOLATOK.....	39
IX. AZ IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELME.....	41
Szakmai program mellékletei.....	42

I. ADATOK, ÁLTALÁNOS CÉLOK, ALAPELVEK

1.1. Azonosító adatok

A **Baptista Tevékeny Szeretet Misszió** önálló jogi személy, amelyet a Magyarországi Baptista Egyház jogi személyeként EJSZ 2011/004. sorszám alatt nyilvántartásba vett, mint szervezeti egységet, az egyház Alapszabálya értelmében jogi személyiséggel rendelkezik.

Fenntartó neve: **Baptista Tevékeny Szeretet Misszió**
Címe: **4028 Debrecen, Simonyi út 14.**
E-mail: **tevekenyszeretet.mukeng@btesz.hu**
Képviselő neve: **Mile Ferenc Elnök, Sztai Tamás Ügyvezető**

A Baptista Tevékeny Szeretet Misszió bölcsőde létrehozásával gyermekek napközbeni ellátását biztosítja, erre a célra gyermekjóléti alapellátások keretében gyermekek nappali ellátását hoz létre:

Fenntartó neve: **Baptista Tevékeny Szeretet Misszió**
Címe: **4028 Debrecen, Simonyi út 14.**
E-mail: **tevekenyszeretet.mukeng@btesz.hu**
Képviselő neve: **Mile Ferenc Elnök, Sztai Tamás Ügyvezető**

Intézmény neve: **Napsugár Baptista Bölcsődék**
Szolgáltatást nem nyújtó székhely: **4028 Debrecen, Simonyi út 14.**
Ágazati azonosító: **S**
Telephely. engedélyes neve: **Napsugár Baptista Bölcsőde Szada**

Címe: **2111 Szada, Teleki Sámuel utca 28.**
Ágazati azonosító: **S**
Nyújtott szolgáltatás típus: **Bölcsődei ellátás (28 fő)**
Ellátási terület: **Pest Vármegye közigazgatási területe**
Nyitva tartása: **Hétfőtől-péntekig: 07:00 -17:00 óráig**
A nyári nyitva tartást a fenntartó határozza meg.

1.2. Általános célok

Bölcsődénk a Bölcsődei nevelés-gondozás alapprogramjának magas szintű megvalósítása mellett olyan értékeket közvetít, amelyek táplálják az itt dolgozók nevelői munkába vetett hitét, elkötelezettségét, a családok számára pedig biztonságos teret nyújt a családi nevelés elsődlegességének tiszteletben tartásával. Célunk a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése családias, derűs légkörben, fizikai és érzelmi biztonság megteremtésével, szeretettel, elfogadással, a gyermek kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőségek biztosításával.

A nevelés legfőbb területei a gondozási helyzetek és a játék.

Bölcsődei nevelésünk keresztyén értékeket képvisel és közvetít gyermekeink számára, mely nem csak tevékenységkezdeményezésekben jelenik meg, hanem a bölcsődei élet számos területén.

Intézményünk a gyermekvédelmi törvény értelmében a gyermekek napközbeni ellátásaként a gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést biztosít.

A feladat ellátására létrehozott intézmény szakmai programja összhangban van a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjával és Magyarország Alaptörvényével, a 3 év alatti korosztály ellátására és nevelésére-gondozására vonatkozó jogszabályokban foglaltakkal, a bölcsődéni keretében végzett nevelés hagyományaival, felhalmozott értékeivel, a nemzeti sajátosságokkal, a legújabb koragyermekkorai kutatások eredményeivel.

Bölcsődéni nevelési elveinek középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Bölcsődéni szakmai programja a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását, segítségét célozza meg, figyelembe véve a települések lehetőségeit. Mindezek figyelembevételével határozza meg a bölcsődében folyó nevelő-gondozó munka szakmai alapelveit.

A feladatok ellátására létrehozott gyermekjóléti intézmény olyan személyes gondoskodást nyújt, amely célzottabbá teszi a szükségletalapú ellátást. Az intézmény tevékenysége során ismertebbé teszi a lakosság körében az általa nyújtott szolgáltatásokat, erősíti a gyermekek, családok, valamint az intézmény közötti együttműködést.

Az intézmény célja: Bölcsődéni nevelési célja, hogy a kisgyermek eljuttassa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. Bölcsődéni a bölcsődei nevelést olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

Bölcsődéni nevelési célja, hogy a koragyermekkorai intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciósi tevékenységet folytasson. Bölcsődéni családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

Az intézmény hosszútávú céljai: a nyújtott szolgáltatás minőségének, színvonalának és hatékonyságának folyamatos fejlesztése az ellátást igénybe vevő gyermekek, családok számára. A működésben a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok, hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet, valamint a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet az irányadó.

Az intézmény a Gyvt. 42.-43. §-ban, illetve a Szakmai rendelet 34-48. §-ban foglalt gyermekjóléti alapszolgáltatást – gyermekek napközbeni ellátás keretében:

- bölcsődei ellátást biztosít.

Az intézmény biztosítja a gyermekek nevelését, valamint ellátja a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21/A. § - a szerinti intézményi gyermekétkeztetést.

1.3. Az intézményre vonatkozó általános rendelkezések

A Baptista Tevékeny Szeretet Misszió jelen szakmai program által a Napsugár Baptista Bölcsőde Szada bölcsődei ellátásának biztosításával az ellátás szakmai kereteit kívánja lefedtetni.

1.4. A bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek

- Magyarország Alaptörvénye
- 1991. évi LXIV. törvény a Gyermekek jogairól szóló New Yorkban, 1989. november 20-án kelt egyezmény kihirdetéséről
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (továbbiakban: Nkt.)
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról (továbbiakban: Púétv.)
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (továbbiakban: Gyvt.)
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról (továbbiakban: adatvédelmi törvény)
- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról (továbbiakban: Kjt.)
- 2012. évi I. törvény a Munka Törvénykönyvéről
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (megbízási jogviszony)
- 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról
- 1999. évi XLII. törvény a nemdohányzók védelméről
- 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról,
- 2015. évi CCXXII. törvény az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról
- 257/2000 (XII.26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról

- 235/1997.(XII.17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról
- 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LIII. törvény végrehajtásáról
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról (Vhr.)
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (EMMI r.)
- 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet az államháztartási törvény végrehajtásáról
- 68/2013. (XII. 29.) NGM rendelet a kormányzati funkciók, államháztartási szakfeladatok és szakágazatok osztályozási rendjéről
- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- 328/2011.(XII.29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és a gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2016/679 RENDELETE (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) /a továbbiakban: GDPR/
- 33/1998 (VI.24.) NM rendelet a munkaköri, és szakmai, illetve személyi higiénés alkalmassági orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről
- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- 20/2017. (IX. 18.) EMMI rendelet a bölcsődei dajka, a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy és a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személy képzésének szakmai és vizsgakövetelményeiről
- 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről
- Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (továbbiakban: OTÉK),
- 78/2003. (XI. 27.) GKM rendelet a játszótéri eszközök biztonságosságáról
- A mindenkor hatályos költségvetési törvény.

Szakmai irányelvek, módszertani levelek

- A Bölcsődei Nevelés, Gondozás Országos Alaprogramja, 2023.
- A beszoktatás módszertana: Szocializálódás a családból a bölcsődébe
- Gyermek napközbeni ellátáshoz illeszkedő standard.

II. AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

2.1. Az intézmény társadalmi környezete

Szada nagyközség Budapest agglomerációs körzetébe tartozik a Gödöllői-dombság területén Gödöllő és Veresegyház között, nyugatról Mogyoróddal határos.

Szadán általános iskola, óvoda, mini bölcsőde, művelődési ház és könyvtár is működik a közösség örömére. A településen a református, a római katolikus és a baptista gyülekezet is nagy múltra tekinthet vissza, egymással jó kapcsolatot ápolva a szadai lelki élet biztonságát adják.

A Szadára a beköltözők száma a rendszerváltás óta folyamatosan emelkedik, ám a pandémia következtében ez a tendencia fokozódott.

A Szada állandó lakóinak száma (a KSH adatai szerint) 2017-ban 5225 fő volt, 2023-ban már 6348 fő, de ennél jóval többen élnek a településen életvitelszerűen. Szadán az utóbbi időkben az egy évben született gyermekek száma egyre emelkedik, és a létszámot a fővárosból kiköltöző családok gyermekei tovább emelik. A bölcsődei ellátás hozzájárul a belső társadalmi kiegyenlítődéshez, esélyt ad a kora gyermekkori fejlődési lemaradások megelőzésére, a fejlődési eltérések időben történő felismerésére és korrekciójára. A térség újonnan létrehozott bölcsődei férőhelyei segítik az édesanyák munkaerőpiacra történő visszatérését. A szadai édesanyák, családok részéről régóta igényként fogalmazódott meg egy újabb bölcsőde létesítése.

2.2. Az intézmény létrehozásának háttérében a következő okok állnak

A bölcsőde létrehozásának célja a településen az esélyegyenlőség elvét szem előtt tartva csökkentjük a bölcsődénkhez való hozzáférhetőség területi különbségeit, megteremtjük az egészséges környezet és a hatékony nevelés infrastrukturális feltételeit, és ezzel biztosítva legyen a minőségi szolgáltatásokhoz való – kirekesztés nélküli – hozzáférés.

A családok többségénél a munkavállalás feltétele a gyermekek bölcsődei elhelyezése, de sokszor a gyermekek szállítását nem tudják a szülők biztosítani a lakóhely és a bölcsőde között, vagy a nagyszülők utazási lehetőségei korlátozottak. A felmerülő problémákra reagálva tartottuk fontosnak a bölcsőde létrehozását a településen. Bölcsődénk családi környezetben került kialakításra a szakmai előírásoknak megfelelően.

2.3. Az intézmény fizikai környezete

Az ellátandó terület jellemzői

A Napsugár Baptista Bölcsőde Szada 28 férőhellyel biztosítja a 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását Pest Vármegyében élő családok számára. Az intézmény adottságai, két 14 férőhelyes csoport lehetőséget nyújtanak szolgáltatás alapú napközbeni gyermekfelügyelet biztosítására.

Bölcsődei szolgáltatás megszervezése hiánypótló funkcióval bír a vármegyében.

III. A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, ALAPELVEI - A MEGVALÓSÍTANI KÍVÁNT PROGRAM KONKRÉT BEMUTATÁSA, A LÉTREJÖVŐ KAPACITÁSOK, A NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSELEMEK, TEVÉKENYSÉGEK LEÍRÁSA

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként családvédelmi, szociális, egészségügyi, nevelési, egészségnevelési, azaz gyermekjóléti funkciót, valamint preventív gyermekvédelmi szerepet betöltő intézmény.

A bölcsőde a családban nevelkedő 20 hetestől 3 éves korig biztosítja a gyermekek nappali felügyeletét, nevelését, gondozását, szükségleteinek kielégítését, foglalkoztatását, étkeztetését, harmonikus testi és szellemi fejlődésének segítését az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével.

A bölcsőde végezheti sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek nevelését - gondozását is a gyermek 6 éves koráig.

3.1. A bölcsődei nevelés célja

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. A Bölcsődei Nevelés, Gondozás Országos Alapprogramja a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy a koragyermekkorai intervenció szemléletének széles körű értelmezésével összhangban minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. Bölcsődénk családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

A szolgáltatás alapfeladatai, céljai

- A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, a család erősségére építve, a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtése.
- Magas szintű nevelői munka végzése, mely a gyermeki egyéniséget tiszteletben tartva hozzájárul az optimális személyiségfejlődéshez.
- Tematikus belső-, és szakmai továbbképzéseken való rendszeres részvétel, a dolgozók továbbtanulásának, szakmai gyarapodásának ösztönzése.
- Jól szervezett, folyamatos, rugalmas napirend kialakítása a gyermekek igényeihez igazodva.
- Elősegíteni a gyermekek harmonikus fejlődését feltétel nélküli szeretettel és elfogadással.
- A gyermeki identitás erősítése, kompetenciáinak figyelembevételével, viselkedési minták, tapasztalatszerzési lehetőségek nyújtásával.

- A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítésére törekvés, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve.
- A csoportban nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek esetében minél fiatalabb életkortól kezdve támogatni a rehabilitációt és rehabilitációt.
- A szocializáció biztosítása az életkor, az egyéni sajátosságok, és eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.
- Az Alapprogramban megfogalmazott irányelvekhez, valamint a Forrai Katalin által kidolgozott módszertanhoz igazodó, és ezeket kiegészítő módszerek alkalmazása a bölcsődei nevelési munkában, ezzel magas szakmai színvonalat képviselve, a magyar néphagyományt, a keresztyén szemléletmódot, művészeti nevelést éltetve.
- Alapellátáson túli szolgáltatások szervezése, mint hitéleti alkalmak biztosítása.

3.2. A bölcsődei nevelés alapelvei

3.2.1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az alrendszerek működését, az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása, a szülői kompetencia erősítése révén a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

3.2.2. A koragyermekkori intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek egyéni igényeihez, fejlettségi szintjéhez igazodó szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. Jelenti ez azt is, hogy minél korábban szükséges kellő mértékű információt és támogatást nyújtani az érintett családoknak az eltérő fejlődés felismeréséhez, s a problémahelyzetnek megfelelő kezeléséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkciójából adódóan alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelők egyik fontos feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése, a korai megsegítés. Mindez a szülők bevonásával, a kompetenciahatárok betartásával, családközpontú szemlélet mentén a szükséges beavatkozások, intézkedések megtételével történik.

3.2.3. A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe. Ennek érdekében terveink között szerepel családi napok és egyéb családi rendezvények szervezése.

3.2.4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, szeretetteljes bánásmód, tisztelet és bizalom illeti meg. Alapvető jog, hogy a gyermek fejlődéséhez megkapjon minden segítséget, szükség esetén speciális ellátásban, fejlesztésben részesüljön. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Kiemelt figyelmet fordít az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására, a másság elfogadására, az előítéletmentes, befogadó légkör megteremtésére.

3.2.5. A kisgyermeknevelők személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelők szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására elfogadó, érzelmi melegséggel, megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelők felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

3.2.6. A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszoktatására, az adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelők” - rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is. A saját kisgyermeknevelők rendszer magas színvonalú biztosítása érdekében a vezető és a kisgyermeknevelők konstruktív munkakapcsolatára törekszünk. Rendszeres megbeszéléseket tartunk.

3.2.7. Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés összes területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

3.2.8. Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelők őszinte érdeklődése a kisgyermek iránt, továbbá elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartás. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó

mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban. Ennek a szemléletnek az érvényesítéséhez törekedni kell a gyermek és a család sokoldalú megismerésére.

3.2.9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelők és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit, ezért támogató, biztonságos légkörben kell megvalósulnia. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

3.2.10. A gyermeki kompetenciakészítés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait. A kisgyermeknevelőknek, mint modellnek óriási felelőssége van, hiszen a gyermeknek a korai években szerzett érzelmi tapasztalatai minta lesz a későbbi társas kapcsolataiban.

3.3. A bölcsődei nevelés feladatai

A bölcsőde a nevelés - gondozás elveinek megvalósítása érdekében gondoskodik:

- ❖ Az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes bölcsődei légkör megteremtéséről.
- ❖ A testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni, és életkor-specifikus alakításáról.
- ❖ A gyermeki közösségben végezhető sokszínű, az életkornak és fejlettségnek megfelelő tevékenységről, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékról.
- ❖ A játéktevékenységen keresztül az életkornak megfelelő műveltségtartalmak közvetítéséről.
- ❖ A kisgyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi és tárgyi környezetről.
- ❖ A nemzeti hovatartozás megismertetéséről, ápolásáról, a néphagyományőrzésről.

A bölcsődében gondozó, nevelő munka folyik, mely tartalmazza azokat a nevelési, gondozási feladatokat, melyek biztosítják a gyermekek fejlődését, a közösségi életre való felkészítését. Célunk, hogy a bölcsődék a gyermekek érdekeit szem előtt tartva, magas szakmai színvonalon, a szülői igényeknek megfelelően működjenek. Elkötelezettek vagyunk abban, hogy a kisgyermeket a saját kulturális környezetében tegyük képessé hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedni, a változásokhoz alkalmazkodni. Feladatunknak tekintjük, hogy derűs légkörben tölthessék a gyermekek mindennapjaikat, lehetőleg segítsük a családokat a bölcsődébe járás nehézségeinek megoldásában, és az adaptáció zökkenőmentes megvalósításában. Támogatjuk a gyermekeket a környezethez való alkalmazkodásban, az alapvető kultúrhygiénés szokások és viselkedési szabályok elsajátításában. Segítjük a gyermeki személyiség kibontakozását és az önállóság fejlődését.

3.3.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőket a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelők, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

3.3.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakítására. A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhygiénés szakember, gyermekfogszakorvos stb. Elsősorban preventív szerepet tölthet be, de a korai fejlesztésre, gondozásra, valamint a sajátos nevelési igényű, a magatartás- vagy más fejlődési problémákkal küszködő kisgyermekes esetében korrekív lehetőségeket hordoz, ha javaslatra a szülők felkeresnek egy olyan intézményt, ahol lehetséges fejlesztő terápiát alkalmaznak, hidrotériás medence vagy fejlesztő-, só-, fény-, hang-, zene-, mese- vagy alkotóterápiás lehetőség formájában.

3.3.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez. Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelők feladata a kisgyermekes beszédkészségének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével. Különös figyelmet kell fordítani a korai fejlesztésre, gondozásra, valamint a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére, a szülők támogatására, szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is. A segítségnyújtás módszereinek a család igényeihez, szükségleteihez kell igazodnia.

3.3.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelők aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását. A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

3.4. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

3.4.1. Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkorai tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelők-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőknek a korai fejlesztésre, gondozásra szoruló, sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat. A beszéd a kisgyermekkorai tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

3.4.2. Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelők és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése. A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelők figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárási. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőknek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát, ezért a kisgyermeknevelőknek a gondozási helyzetekben támogató, megerősítő légkört kell teremtenie.

3.4.3. Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. Ezért a szabad, a gyermek önkéntes kezdeményezésén, előzetes ismeretein, tapasztalatain alapuló tevékenységét kell fókuszba helyezni. A kötött foglalkozás jellegű tevékenységeknek a bölcsődei nevelésben nincs helye. A kisgyermeknevelők a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelők a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez. Esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

3.4.4. Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen. Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, ugyanakkor elegendő helyet biztosít, például: hempergő, elkerített szobasarok. A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban. A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

3.4.5. Mondóka, ének

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelők ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömeleményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

3.4.6. Vers, mese

A vers, a mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókinccs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

3.4.7. Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés –, nem pedig annak eredménye. Éppen ezért nem kötelező jellegűek, a gyermek érdeklődésének megfelelően kapcsolódhat az ilyen jellegű tevékenységekbe. A kisgyermeknevelők feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása. A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelők segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyúrás, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

3.4.8. Hitélet a bölcsődében

Bölcsődénkben a gyermekek nevelését keresztény szellemiségben, baptista hitelvek szerint végezzük. **Hitünk alapja a Biblia tanítása**, mely gerincét adja az intézményben folytatott hitéletnek. A Biblia értékrendjét, elveit szem előtt tartva vagyunk jelen az intézménybe járó családok életében: szeretettel, odafordulással, segítőkészen, mindenkor hálaadással, a társaink felé együttérzéssel, egymást bátorítva és a nehézségekben is Istenre tekintve járunk.

Fontosnak tartjuk azt, hogy saját elképzeléseink megvalósítása helyett mindenkor azt keressük, amit **Isten kíván kibontakoztatni a gyermek életében**.

Hiszünk abban, hogy a gyermekévek alatt, akár fiatal korban hallott, tapasztalt események hangsúlyosak a gyermekek életében, ezért nagyon vigyázunk mi is arra, hogy ezek a **meghatározó élmények** pozitívak és bátorítóak legyenek, melyek megerősítik őket abban, hogy Mennyei Atyánk gondot visel minden emberre, bátran megbízhatnak benne.

Célunk, hogy a bölcsődés idők alatt a gyermekek megismerkedjenek a **bibliai történetekkel játékos formában**. A játékhoz, mondókákhoz igyekszünk a lehető legtöbbször **zenét** is kapcsolni, hiszen a zene, a dallamok már ebben a korai időszakban is fejlesztik nemcsak a zenei, de más kognitív képességüket. Ezekben a zenés hitéleti foglalkozásokon a gyermekek megismerkedhetnek továbbá a különféle hangszerekkel és bábjátékokkal is, melyeket munkatársaink játékos, vidám formában mutatnak be nekik.

Meggyőződésünk, hogy a gyermekek legértékesebb, legfontosabb közege a család, így bátorítjuk a szülőket is arra, hogy bátran vegyenek részt a havonta megrendezésre kerülő játékos baba-mama foglalkozásokon, ahol hónapról-hónapra figyelemmel kísérhetik gyermekeik készségeinek fejlődését és egy értékes időt együtt töltve, új élményekkel gyarapodva térhetnek haza. Ezek az új élmények erősítik a gyermek és a szülő közti kapcsolatot és ilyen módon a szülők is havonta rövid bepillantást kaphatnak az intézményünk mozgalmas és vidám életébe.

Évente egyszer megrendezésre kerül a családi napunk, mely egy jó kikapcsolódásra és kötetlen beszélgetésre ad lehetőséget a családok között. Minden programunkat úgy szervezzük, hogy kicsik és nagyok, fiatalok és idősek is jól érezzék magukat és közösségre találjanak programjainkon.

Bölcsődénk hitéleti háttér csapatát a helyi baptista gyülekezeti tagok biztosítják, így arra bátorítjuk a családokat is, hogy jöjjenek el és ismerkedjenek meg a gyülekezeti közösséggel, szeretettel látunk mindenkit a településen működő baptista gyülekezetben. Gyülekezeteinkben arra törekszünk, hogy biztonságos környezetet biztosítsunk az oda ellátogató családoknak, ahol együtt, közösen fedezhetjük fel Istent és közösen növekedhetünk általa a hitben.

3.4.9. Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együtteségnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

Ünnepek

Az ünnepek felélénkítik, megszínesítik napjainkat, igazi élményt nyújtanak felnőtteknek, gyermekeknek egyaránt.

Fontos az előkészület, a ráhangolódás. Fontos, hogy az ünnepek történeti hátterét, a kapcsolódó népszokásokat is megismerjék a gyerekek.

Ünnepek a bölcsődénkben:

- ❖ Mikulás,
- ❖ Karácsony,
- ❖ Farsang,
- ❖ Húsvét,
- ❖ Anyák napja,
- ❖ Gyermeknap, családi nap.

Egyes ünnepekhez kapcsolódó népszokások bemutatása alkalmat ad a bölcsődénkkal való közös ünneplésekre is.

3.5. A bölcsődei élet megvalósításának sajátos feltételei

3.5.1. „Saját kisgyermeknevelők” -rendszer

A kisgyermeknevelők a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt. A „saját kisgyermeknevelők” - rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A csoport vagy a csoport gyermekeinek egy része tartozik közvetlenül egy kisgyermeknevelőkhöz. A „saját kisgyermeknevelők” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer), aki felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért. Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt. A korosztály életkori sajátosságainak megfelelő fejlődési skálákat, megfigyelési módszereket alkalmaz, a kapott információk elemzését, és a következtetések levonását önállóan végzi. A „saját kisgyermeknevelők” - rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelők” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

3.5.2. Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a gyermekcsoport létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.

Sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelésének csoportszervezési módjai:

- Teljes integrációban, ahol a sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek bölcsődei ellátás keretében való nevelése, gondozása a nem sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra nem jogosult gyermekekkel közös csoportban történik.
- Részleges integrációban, ahol a gondozási egység (két csoportszoba) részeként a gondozási egységen belül az egyik csoportszobában a sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra nem jogosult gyermekek, a másik csoportszobában pedig a sajátos nevelési igényű, illetve a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek ellátása történik. A gondozási tevékenységeken kívül a napirend meghatározott részében a két gyermekcsoport együtt tevékenykedik (játék, levegőztetés).
- Speciális csoportban csak sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek látható el.

Ha a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek napközbeni ellátását biztosítja, együttműködik a gyermek korai fejlesztését és gondozását ellátó, területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel. A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a kisgyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba jár. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban

sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

3.5.3 Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja. A napirendben kellő időt szükséges biztosítani a minőségi gondozásra és a szabad játéktevékenységre. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelők” -rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

Gyermekek napirendje:

❖ 7:00 - 7:45	Érkezés a bölcsődébe
❖ 7:45 – 8:00	Fürdőszobai tevékenység szükség szerint
❖ 8:00	Reggeli, Játék a csoportszobában
❖ 9:00	Fürdőszobai tevékenységek
❖ 9:30	Tízórai elfogyasztása Játék a csoportszobában vagy udvarra menetel (időjárástól függően).
❖ 11:05	Udvarról folyamatos bejövétel
❖ 11:30	Ebéd Alvás, pihenés
❖ 14:35	Ébredés
❖ 15:00	Uzsonna
❖ 15:30	Folyamatos hazamenetel

A napirendben feltüntetett időpontokat az évszakoknak megfelelően és a gyermekek igényeihez mérten változtatjuk.

A napirend függ:

- ❖ a gyermekcsoport életkori összetételétől,
- ❖ fejlettségétől,
- ❖ szükségleteitől.

Befolyásolják:

- ❖ az évszakok,
- ❖ az időjárás,
- ❖ a csoportlétszám,

- ❖ a bölcsőde nyitási-zárási időpontja.

Kialakításának további feltételei:

- ❖ a személyi állandóság,
- ❖ a tárgyi feltételek,
- ❖ a jó munkaszervezés,
- ❖ a kisegítő személyzettel való összehangolt munka,
- ❖ a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

A kisgyermeknevelők, és a bölcsődei dajka munkarendje a gyermekek napirendjéhez igazodik.

3.6. A sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek bölcsődei nevelése, gondozása

3.6.1. Sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek felvétele

A bölcsődénkbe kerülő gyermekek sajátos nevelési igényét a Szakértői Bizottság szakértői véleménye állapítja meg.

Az SNI-s gyermekek felvételének bölcsődei lehetőségéről az intézményvezetővel és a intézményvezetővel konzultálva döntünk.

3.6.2. A sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek elhelyezése

Egészséges gyermekekkel közös csoportban (teljes integráció)

3.6.3. A sajátos nevelési igényű, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek ellátása

Sajátos nevelési igényű gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, vagy egyéb pszichés

fejlődési zavarral (figyelem, magatartásszabályozási zavar) küzd.

Amennyiben a bölcsőde SNI-s gyermek napközbeni ellátását biztosítja, együttműködik a gyermek korai fejlesztését és gondozását, vagy a fejlesztő nevelését ellátó területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel.

A bölcsődében ellátott SNI-s gyermekek nevelését- gondozását végző kisgyermeknevelők munkáját megbízott gyógypedagógus segíti, aki szükség szerint konzultál a korai fejlesztést végző szakemberekkel.

A sajátos nevelési igényű kisgyermek lehetőségei a világ megismerésében igen korlátozottak.

A szűkebb lélettér következtében ezek a gyermekek másodlagosan értelmileg is elmaradhatnak társaiktól, elszigetelődhetnek a gyermekközösségtől.

Ezért nagyon fontos már a csecsemőkorban felderíteni azokat a sokszor alig szembetűnő rendellenességeket, viselkedési formákat, mozgásszervi elváltozásokat, beszédfejlődés zavarait, mivel azok későn történő észlelése nehezen behozható, vagy esetleg behozhatatlan hátrányt jelentenek a gyermek életében, és késleltetik az adekvát terápia megkezdését is.

A prevenciót nagyon fontosnak tartjuk, általa lehetőség nyílik még súlyosabb testi és pszichés elváltozások megelőzésére, elkerülésére.

A sajátos nevelési igényű gyermekek teljes integrációja a közösség jótékony hatása által a gyermekeknek a társadalomba való beilleszkedését is könnyebbé teszi, az egészséges gyermekeket pedig hozzásegíti egy humánusabb, „másságot” toleráló pozitív személyiség kialakulásához.

Az SNI-s kisgyermeknek bölcsődei nevelése, gondozása lehetővé teszi, hogy minél fiatalabb életkortól kezdve segítsük a gyermek optimális fejlődését, biztosítsuk a szülővel való együttműködést.

A szülők lehetőséget kapnak arra, hogy figyelemmel kísérhessék gyermekük bölcsődei fejlődését, választ kaphassanak kérdéseikre.

A kisgyermeknevelők a sajátos nevelési igényű gyermekkel való foglalkozás során módszerében figyelembe veszi, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, és ebben direkter kell részt vennie, mint az egészséges gyermekeknél. A SNI-s gyermek esetében kevésbé építhet arra a belső motivációra, amely az ép gyermeknél természetesen jelentkezik a fejlődés folyamán. Teljes integrációban a nevelési - gondozási folyamatokba épített játékos foglalkozás és az ép társakkal való együttlét biztosítja a sajátos nevelési igényű gyermek harmonikus fejlődését.

A gyógypedagógus az integrált formában ellátott gyermekek esetében is figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését.

3.6.4. A fejlődés leggyakoribb jellemzői a bölcsődés kor végére

- nagyon sok területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel;
- már nemcsak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is;
- jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számára;
- környezete iránt nyitott, érdeklőd minden, szívesen vesz részt új tevékenységekben;
- gazdag szóincse van, elsősorban beszéd útján tart kapcsolatot felnőttel, gyermekkel;
- a gyermekek többsége szobatiszta.

IV. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS - GONDOZÁS SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELTÉTELEI

4.1. Személyi feltételek

- Intézményvezető: 1 fő
- Kisgyermeknevelők: 4 fő
- Bölcsődei dajka: 2 fő
- Gondnok, karbantartó (heti 20 órában): 1 fő
- Orvos (megbízási szerződéssel havi 4 óra)

A működési feltételek legfontosabb eleme, mely mind mennyiségi, mind minőségi szempontból alapvetően meghatározza a szakmai program végrehajtásának minőségét.

A bölcsődében a nevelő-gondozó munkát a szakmai vezető/kisgyermeknevelők végzi, jelenléte fontos feltétele a bölcsődei nevelésnek-gondozásnak.

A kisgyermeknevelők modellt, mintát jelent a gyermekek számára.

A bölcsőde szakdolgozói létszáma megfelel a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet előírásainak.

Ebből csoportonként:

- 2 fő kisgyermeknevelők,
- 1 fő bölcsődei dajka (bölcsődei egységenként, egy vagy két csoport esetén).

Egyéb szakemberek:

- 1 fő gyógypedagógus szükség esetén (megbízással/ havi 4 órában és szükség szerint) segíti a bölcsődébe kerülő SNI gyermekek gondozása- nevelése közben felmerülő problémák kezelését.

A **kisgyermeknevelők** személyisége, attitűdje, végzettsége is meghatározó. A kisgyermeknevelők személyisége, bátorító, bizalomteli, elfogadó légkört alakít ki; segíti a konfliktus helyzetek megoldását, megteremti a szabad játék és mozgás feltételeit; segíti a gyermekeket a világ megismerésében, a korának megfelelő anyanyelvi, irodalmi, zenei, vizuális élményeket közvetít. A kisgyermeknevelők megfelelő szakmai tapasztalattal rendelkeznek a bölcsődei ellátás, kisgyermek nevelése-gondozása tekintetében. Elhivatott, felelősséget vállaló, kötelességtudó. Mindenkor kötelességének tekinti, hogy lelkiismeretesen vigyázzon a gyermekek fizikális, mentális és lelki egészségére. Feladata gazdagítani a kisgyermekek ismereteit, megismertetni a világ apró rejtelmeivel, értékeket és mintákat közvetíteni, nyújtani. A kisgyermeknevelők szakmailag felkészült és rugalmas. A kisgyermeknevelők kompetenciái: felelősségtudat, kapcsolatteremtő készség, empátikus készség, türelmesség, tolerancia, határozottság, motiváló készség, rugalmasság, döntésképesség, kreativitás, ötletgazdagság.

A **bölcsődei dajka** létszáma az elvégzendő feladatokhoz igazodik. Munkájával hozzájárul a szakmai munka eredményességéhez. A bölcsődei dajka munkakört a képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyam, 01193003 számú dajka szakképesítéssel lehet betölteni.

4.2. Megbeszélések, továbbképzések

A bölcsődei nevelőmunka értékelése az egész bölcsődére vonatkoztatva kisgyermeknevelői értekezlet keretében történik. Az ellenőrzés kiterjed a dokumentációk ellenőrzésére is. A bölcsődénk által megrendelt szakmai folyóiratok, a vásárolt szakmai könyvek segítségével friss ismeretek birtokába jutnak a kisgyermeknevelők. Természetesen a rendszeres megfigyeléseken túl, szükség szerint, vagy a szakmai vezető kérésére a szakmai konzultáció folyamatosan biztosított.

A mai szakmai követelményeknek megfelelő magas színvonalú munkát a bölcsődei szakemberek csak úgy tudják megvalósítani, ha folyamatosan képzik magukat, ismereteiket bővítik, gazdagítják. Ezért a bölcsőde kiemelt feladata a továbbképzések szervezése, támogatása, az önképzés elősegítése és támogatása.

A 8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet szabályozza a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételét, a 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet pedig a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzését határozza meg.

Ezen rendeletek értelmében, a nyilvántartásba vett, szakképzett dolgozóknak egy továbbképzési időszak alatt felsőfokú végzettség esetén 80, egyéb szakképesítés esetén 60 kreditpontot kell megszerezniük a továbbképzési időszak tartama alatt, mely 4 év. Ez történhet akkreditációs képzésen való részvétellel vagy magasabb szintű szakképzettség megszerzésével is. A képzések témaköreiket tekintve lehetnek kötelező, munkakörhöz kötött és választható továbbképzések.

A kötelező továbbképzések tervezése a fentiek figyelembevételével, előre meghatározott továbbképzési terv alapján történik. A továbbképzések témáinak kiválasztásánál lehetőséget biztosítunk a kisgyermeknevelők érdeklődési körének megfelelően. A továbbképzések koordinálását, a lejelentési kötelezettséget az intézményvezető/intézményvezető végzi el.

2016. január 1-jétől kiterjesztésre került a pedagógus életpálya modell, azokra a bölcsődei szakdolgozókra, akik szakképesítésük mellett BA felsőfokú végzettséggel rendelkeznek.

Ezért egyaránt lényegesnek tartjuk, hogy a személyes gondoskodást végző személyek (szakmai dolgozók) szakmai felkészültségét, folyamatos továbbképzését biztosítsuk, különböző tanfolyamokon, tréningeken, szakmai napokon való részvétellel.

Helyettesítés: A kisgyermeknevelők vagy a bölcsődei dajka betegsége vagy egyéb váratlan esemény bekövetkezése esetén a helyettesítése az intézményben szakirányú végzettségű kisgyermeknevelők/bölcsődei/óvodai dajka képesítéssel rendelkező munkatárssal biztosítja a munkaköri leírások alapján. Amennyiben lehetőség nyílik rá 4 órás kisgyermeknevelők alkalmazásával kívánjuk a helyettesítést biztosítani.

4.3. Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet – a bölcsődei szolgáltatást nyújtó intézmény épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit, egyéb berendezéseit, bútorait, játékkészletét – a jogszabályi és szakmai előírásoknak megfelelően (a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 11. számú melléklete) – és a csoportba járó kisgyermek létszáma, életkora, igényei alapján úgy alakítottuk és alakítjuk ki, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja az alábbiak szerint:

- ❖ szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, otthon közeli légkört teremt,
- ❖ megfelel a testméreteknek,
- ❖ biztosítja egészségük megőrzését, higiéniáját,
- ❖ biztosítja a szabad levegőn alvás és tartózkodás feltételeit,
- ❖ nyáron pancsolási lehetőséget biztosít,
- ❖ lehetővé teszi mozgás- és játékigényük kielégítését,
- ❖ elkülönülési lehetőséget biztosít,
- ❖ a gyermekeket színekkel, formákkal, környezetbarát- és természetes anyagokkal veszi körül,
- ❖ a homokozás, vizezés feltételei nemcsak jó idő esetén, az udvaron, hanem egész év folyamán biztosíthatók,
- ❖ a csoportszoba díszítése diszkrét és esztétikus, korosztálynak és az évszakoknak megfelelő, kultúrát hordoz,
- ❖ a bölcsőde tárgyi környezete egyidejűleg – a mindenkor előírással összhangban megfelelő munkakörnyezetet biztosít a kisgyermeknevelőknek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezet – a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató épület, játszóudvar, egyéb helyiségek -, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermek létszáma, életkora, igényei alapján került kialakításra, mely a biztonságos bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja. Az épület előírás szerinti komplex akadálymentesített. A bölcsődében egy nevelési-gondozási egység működik két csoportszobával és a hozzá tartozó kiszolgálóhelyiségekkel.

Az épület akadálymentes parkolóval, bejárattal és szociális helyiséggel rendelkezik. A bölcsőde helyiségeinek berendezése a gyermekek életkori sajátosságainak, a biztonságos környezet és az egészségügyi és pedagógiai szempontok figyelembevételével történt.

Az intézmény főbejáratának előteréből nyílik jobbra a tálaló konyha, a hideg raktár, a zárt hulladék tároló és a fehér mosogató helyiség. Az előtérből balra a vezetői iroda nyílik. Az előtérben került elhelyezésre a menekülési útvonal tábla és egy hirdető tábla, melynek célja a szülők tájékoztatása.

Tovább haladva a folyosón, jobbra a takarítószer tároló helyiség, balra pedig az egyik csoportszoba átadója található. Az átadóban minden gyermeknek jellel ellátott, több funkciót betöltő, esztétikus külsejű szekrénye /fogas, tároló, cipőtartó és öltözőpad/ biztosított. Az átadóban rendelkezésre áll egy 1 db pelenkázó asztal, külön öltöző padok és egy mosdó fertőtlenítő szappannal. A falra kifüggesztésre kerül egy tábla, melyre a kisgyermeknevelők a gyermekek alkotásait tudják kitűzni a szülők örömére.

Az átadóból nyílik a csoportszoba, és a gyermek mosdó, melyet így kényelmesen lehet használni a gyermekek érkezésekor.

A csoportszobából közvetlenül is átjárás biztosított a gyermekek fürdőszobájába, mosdóba, ahol az életkoruknak megfelelő kis WC-k, mosdók kerültek elhelyezésre a higiénés szükségletek – szokások kialakításához. A helyiségben fürdetőkád, 2*14 részes törölköző-, fésű-, pohártartó, a pelenkák, váltóruhák tárolására alkalmas szekrény található. A gyermek fürdőszoba, az átadó berendezési tárgyai a gyermekek méretéhez igazodnak, ily módon is segítve önállósodásukat.

A csoportszoba bútorzata, berendezése – felszerelése megfelelően a gyermekcsoport létszámához biztosított. Gyermekenként a csoportszobában több, mint 3 m² rendelkezésre áll. A szobában játszósarok és pihenősarok került kialakításra. A helyiségek hézagmentes, mosható, fertőtleníthető és tartós melegpadló burkolattal ellátottak. A hangulatos, lekerekített sarkú bútorok, nyitott játékpolicok, szőnyegek, párnák, puha textil játékok, biztonságot adnak, pihentetnek, nyugtató hatásúak. A szobában van elkülönülésre alkalmas kuckó, szivacs párnák állnak rendelkezésre, ahol a gyermekek önállóan is pihenhettek.

A játékkészlet kialakítása az egészségügyi és pedagógiai szempontok figyelembevételével történt, hogy a fokozott igénybevételnek is megfeleljen. A játékok elhelyezése nyitott játékpolicon, állandó helyen, a gyermekek számára elérhető magasságban, fajtánként külön csoportosítva található.

Az alapjátékok a csoportban megtalálhatóak, de ezen felül természetesen más és más a csecsemőkorú-, a tipegő korú- és a nagyobb gyermekek játékigénye, melyek minőségben, mennyiségben biztosítottak.

A gyermekek játéakai könnyen tisztíthatóak, fertőtleníthetőek, ügyelve arra, hogy a baleset veszély el legyen kerülve, a bútorok, eszközök sarkai lekerekítettek. A játékok minden tevékenységformához rendelkezésre állnak, kialakításuk igényes, 20 hetes kortól a 3-4 éves korosztály játéktevékenységeinek feltételeit biztosítja.

A gyermekek alapvető szükségleteinek kielégítéséhez különböző textíliák (kis és nagyméretű takarók, ágyneműhuzat, gyermektörölközők, textilpelenka) az étkezéshez edények (poharak, csészék, tányérok, evőeszközök) biztosítottak.

A szobához közvetlenül terasz kapcsolódik, ami előtt füves játszóudvar került kialakításra. A bölcsőde játszó udvara saját telken belül lett kialakítva. A játszóudvaron babaház, homokozó, a jogszabályi előírásoknak megfelelő, telepített fix játékok és mobil játékok, vízpárakapu, árnyékolók biztosítják a nagymozgásos tevékenységek gyakorlását és a hűsölés lehetőségét. Az udvaron külön helyiségben WC került kialakításra és lehetőség van a játékok tárolására is.

4.3.1. Gazdasági rész

Az intézmény főbejáratának előteréből balra érhető el a gazdasági rész, az iroda (felszerelt bútorzattal, irodatechnikai eszközökkel). Folyosón haladva jobbra található öltöző, mosdó, zuhany és WC helyiségek (akadálymentes és látogatói mosdó). A bölcsődében lévő gyermekek étkeztetését vásárolt élelmezéssel biztosítjuk. Melegítő konyha, konyha raktár, hulladéktároló, kazánház helyezkedik el a gazdasági részben a szolgáltatások biztosításához és melyhez külön bejárat tartozik. A mosás lehetőségét biztosítják a mosó és szárító gépek, melyek az épület első részében kerültek elhelyezésre közel a csoportszobához. A személyzet részére az épület hátsó felében teakonyha lett kialakítva, biztosítva a munkaidő alatti pihenést, étkezést és feltöltődést.

V. AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA, TÉRÍTÉSI DÍJ, DOKUMENTÁCIÓ, ADATVÉDELEM

5.1. Bölcsődének ellátásának igénybevétele, dokumentáció

A gyermekek napközbeni ellátásaként a bölcsődének a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását, étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői, gondozói, nevelői munkavégzésük, ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is, munkaeő piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felsőoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük, vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A gyermekek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is.

Bölcsődei szolgáltatást különösen olyan gyermekek számára kell biztosítani:

- akinek a testi, illetve szellemi fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedül álló, vagy időskorú személy nevel,
- akinek szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.
- a felvételnél előnyben kell részesíteni, ha a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll,
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,
- akivel a családban három, vagy több gyermeket nevelnek,
- az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket,
- a védelembe vett gyermeket.

Bölcsődébe a gyermek 20 hetes korától harmadik életévének, sajátos nevelési igényű gyermek az ötödik életévének betöltéséig, illetve annak az évnek a december 31-ig vehető fel, amelyben a gyermek a harmadik, az SNI-s gyermek az ötödik életévét betölti.

Ha a gyermek harmadik életévét január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-ig, ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-ig részesülhet ellátásban, ha szülő vagy törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását, eddig az időpontig bölcsődének ellátása keretében kívánja megoldani.

Ha a gyermek 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a gyermek orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

Bölcsődénkben a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is végezhető.

Sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődénkben ellátásban részesülhet 6. életévének betöltését követő augusztus 31-ig.

Sajátos nevelési igényű gyermek, valamint korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek bölcsődei nevelésének, gondozásának megkezdését követő három hónap elteltével az intézmény orvosának, gyógypedagógusának, kisgyermeknevelőjének a véleménye alapján a intézményvezető a szülővel együtt értékeli a gyermek beilleszkedését, és dönt a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

Az intézmény, sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek napközbeni ellátása biztosítása érdekében, együttműködik a gyermek korai fejlesztését, és gondozását ellátó, területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel.

Sajátos nevelési igényű gyermek rehabilitációs, rehabilitációs céllal a korai fejlesztés feltételeivel rendelkező bölcsődébe, abban az esetben vehető fel és gondozható, ha a sajátos nevelési igényét Szakértői Bizottság szakvéleményében megállapítja.

A gyermek képességeiről ötödik életévének betöltésekor a Szakértői Bizottságnak szakvéleményben kell ismételten nyilatkoznia.

A felvétel a szülő (törvényes képviselő) írásbeli kérelme alapján történik. A bölcsődébe való beiratkozás egész évben folyamatos. A beiratkozáshoz a szülőnek szükséges magával hoznia a személyi igazolványát, a gyermek születési anyakönyvi kivonatát, TAJ-kártyáját és lakcím igazoló kártyáját. Amennyiben a szülő (törvényes képviselő) rendelkezik a bölcsődei ellátás elbírálását befolyásoló egyéb információval (Szakértői vélemény, Jelzőrendszeri javaslat, emelt családi pótlék igazolása, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény határozat,) azt a szülőknek a helyszínen írásos formában kell bemutatniuk. A felvételtől a szülőt (törvényes képviselőt) írásban értesíti az intézményvezető. A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézmény megállapodást köt a szülővel/törvényes képviselővel.

Vannak gyermekek, akik előnyt élveznek a bölcsődei felvételkor (Gyvt. 41. § (2)).

A gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani:

- akinek a fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel,
- akinek szülője, gondozója a szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő kérheti, egyéb esetekben a szülő hozzájárulásával kezdeményezheti:

- a körzeti védőnő
- házi gyermekorvos, vagy házi orvos,
- a család- és gyermekjóléti szolgálat,
- gyámhatóság.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 32. § (5) bekezdés a) pontja értelmében a gyermekjóléti alapellátások igénybevételének megkezdése előtt, Az intézményvezető a kérelmezővel, illetve törvényes képviselőjével írásban A Megállapodás megkötése előtt a szülők tájékoztatást kapnak szóban és írásban a házirendről, az igénybe vehető szolgáltatásokról, a fizetendő térítési díj összegéről és megállapításának módjáról, szabályairól, illetve a panaszkezelésről.

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet. A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történik. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja. A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok: a tárgyyszerűség (objektivitás), a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket), a hitelesség, az árnyaltság, a rendszeresség ill. a folyamatosság. A dokumentáció készítéséhez alkalmazott módszerek és eszközök kiválasztásánál különösképpen tekintettel kell lenni a kisgyermek fokozott biztonságigényére (személyi- és tárgyi környezet állandósága, az adott helyzetnek a kisgyermek megszokott, számára elfogadott élethelyzetekhez való hasonlósága). A dokumentáció vezetéséhez kérni kell a szülők hozzájárulását, a rögzítettek kérésre a szülőknek meg kell mutatni. A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat, valamint az adatvédelmi szabályokat a legmesszebb menőkig figyelembe kell venni.

A felvételi kérelmek benyújtására folyamatosan van lehetőség az év folyamán. A gyermekek beszoktatását a Beszoktatás módszertani levél figyelembevétele alapján végezzük. Ha a gyermek felvételt nyert, és a megbeszélrt időben nem kezdi meg a beszoktatást, indokolt esetben maximum 1 hónapig tartjuk fenn a helyet számára, ezt követően, - még igényli, az ellátást - újra be kell íratni a gyermeket.

A bölcsődei felvételi kérelmek benyújtása minden nevelési év májusában – előre meghirdetett napokon – továbbá az év folyamán folyamatosan van lehetőség, ha van üres férőhely. A felvételi kérelmet a Napsugár Baptista Bölcsőde Szada intézményvezetőjéhez kell benyújtani. A döntésről az intézményvezető – a májusi felvétel esetén – minden év május 25. napjáig írásban értesíti a szülőt, törvényes képviselőt. Az intézményvezető döntése ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül észrevételnek van helye, melyet a fenntartóhoz kell benyújtani.

Bölcsődénkben az ellátás megkezdésekor az intézmény megállapodást köt a szülővel/a törvényes képviselővel az ellátás feltételeiről.

Beiratkozás: A beiratkozás a megállapodás megkötésekor történik, azon a napon, amikor a gyermek az első beszoktatási napját tölti a bölcsődében.

Az ellátás iránti kérelem és annak nyilvántartása a következő nyomtatványok vezetése útján történik:

- Felvételi kérelem
- Hozzájáruló nyilatkozat az adatkezeléshez
- Munkáltatói igazolás
- Nyilatkozat jogosultsági feltételről – Gyvt. 41. §
- Szülői nyilatkozat tartós betegségről
- Szülői nyilatkozat fertőzőbetegségekről
- Értesítés beiratkozásról
- Értesítés bölcsődei felvételről
- Tájékoztatás az ellátás igénybevételéről
- Tájékoztató térítési díj
- Felvételi adatlap a gyermek megismeréséhez
- Hozzájáruló nyilatkozat kép, hangfelvétel
- Felmondás szülő/törvényes képviselő
- Értesítés bölcsődei ellátás megszüntetése
- Kérelem térítési díj csökkentése
- Értesítés térítési díj csökkentése
- Megállapodás
- Térítési díj fizetés dokumentálása nyilvántartó törzslap 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet
- Ellátási napokon az igénybevételek száma - 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelethez
- KENYSZI.
- Nyilvántartás.

A gyermekekről vezetett dokumentáció

A bölcsődei nevelés- gondozás során folyamatosan dokumentáljuk a gyermekek fejlődését. Alapja a tényyszerűség, a hitelesség, a szakmaiság és a rendszeresség.

A gyermek fejlődését önmagához viszonyítjuk, de nem minősítjük! A dokumentumok vezetése a személyiségi jogok tiszteletben tartásával, a kezelése, tárolása az adatvédelemnek megfelelően történik.

A bölcsődében a gyermekek gondozásával kapcsolatosan az alábbi nyilvántartásokat, nyomtatványokat, ill. naplófeljegyzéseket kell vezetni. **Bölcsődénkben a dokumentáció vezetése a Magyar Bölcsődék Egyesülete általi kiadott Módszertani Útmutató a kisgyermekekről vezetett szakmai dokumentáció vezetéséről dokumentum alapján történik.**

1. Csoportnapló

A kisgyermeknevelők naponta vezeti a csoportnaplót, melynek tartalmaznia kell a csoportba beíratott gyermekek nevét, jelét, jelenlétüket, távollétüket. A délelőtti és a délutáni eseményeket, szakmai tevékenységet, különleges történéseket. Rögzíti az étrendet, a levegőn tartózkodás, a szabadban altatás tényét, idejét.

2. Bölcsődei Gyermekek Egészségügyi Törzslap

A gyermek felvételekor kezdjük el, a továbbiakban aktuálisan történik a kitöltése. A törzslap töltését a bölcsőde orvosa és a kisgyermeknevelők végzik. Tartalmazza a felvételi státuszt, az 1-2-3 éves státusz vizsgálatokat, egyéb orvosi bejegyzéseket. A kisgyermeknevelők beírja a gyermek fejlettségi szintjére vonatkozó adatokat, berajzolja a súly-és hossz mérés eredményeit. A Bölcsődei Gyermekek Egészségügyi Törzslapot kiegészíti a gyermek fejlődéséről vezetett egyéni fejlődési napló.

3. Egyéni fejlődési napló

Az egyéni fejlődési naplóban a gyermek fejlődési szintjét dokumentálja a kisgyermeknevelők.

A napló vezetésének célja, hogy rögzítsük a gyermek különböző életkorokban milyen fejlettségi szinten áll. A kisgyermeknevelők itt írja le azokat a problémákat, amelyekre fokozottabban figyelnie kell a gyermek nevelése-gondozása közben. A fejlődési napló tartalmazza: családlátogatás tapasztalatait, beszoktatás tapasztalatait, aktuális fejlettséget, megfigyeléseket, tapasztalatokat.

4. Napi jelenléti kimutatás

A bölcsődei csoportról napi jelenléti kimutatást kell vezetni a intézményvezetőnek. Az intézmény elektronikusan vezeti a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről szóló 415/2015. (XII.23.) Korm. rendeletben foglalt **igénybevevői nyilvántartást (KENYSZI)**. A rendszerbe a naponta gondozásban résztvevő gyermekek jelenlétét rögzítjük.

5. Üzenő füzet

A család és a bölcsőde közti folyamatos kapcsolattartás egyik eszköze. A szülő és a kisgyermeknevelők kölcsönösen tájékoztatják egymást a kisgyermekről. A kisgyermeknevelők bejegyzéseinek tudomásul vételét a szülő aláírásával igazolja. A kisgyermeknevelők első bejegyzése a beszoktatásról szól, majd a napi tapasztalatokról és a fejlődés során elért eredményekről tájékoztatja a szülőt.

5.2. A bölcsődében fizetendő térítési díjak

Bölcsődénkben az intézményi térítési díj külön kerül meghatározásra a gyermekétkeztetésre (továbbiakban: étkezési díj) valamint a gyermek gondozására, nevelésére (továbbiakban: gondozási díjra). Az intézmény által biztosított ellátásért fizetendő térítési díjat a fenntartó határozza meg.

5.3. Adatvédelem – GDPR, nyilvántartás

A személyes adatok kezelésére és védelmére, illetve a közérdekű adatok megismerésével kapcsolatos igények teljesítésére vonatkozó szabályok megállapítása érdekében az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (továbbiakban: Infotv.) 24. § (3) bekezdése, 30. § (6) bekezdése; az Európai Parlament és a Tanács 2016. április 27-i, a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2016/679 rendelete (általános adatvédelmi rendelet, General Data Protection Regulation, a továbbiakban: GDPR), továbbá az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 13. § (2) bekezdés h) pontja, valamint a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 8. § (4) bekezdése alapján a Napsugár Baptista Bölcsőde Szada adatkezeléséről, adatvédelméről és adatbiztonsági szabályairól, valamint a közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítésének rendjéről az intézményben tájékoztatást kell nyújtani.

Az adatkezelés tárgyi hatálya kiterjed a bölcsődébe kezelt személyes adatokra, az ezen adatokat érintő adatkezelési tevékenységre, valamint a bölcsőde tevékenységével kapcsolatos, a működés és feladatellátás során keletkező közérdekű adatok és közérdekből nyilvános adatok teljes körére.

Célja az adatkezelésben érintett személyek – egyértelmű és részletes – tájékoztatása az adataik kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat.

VI. AZ EGÉSZSÉGES TÁPLÁLKOZÁS ALAPJAI, AZ ÉTKEZÉSEK FAJÁTI, KÖRÜLMÉNYEI, MÓDSZEREI

Az egészséges életmódra nevelés egyik fontos területe a táplálkozás. A táplálkozásnak, étkezésnek nemcsak a gyermek testi fejlődésében van szerepe, hanem az érzelmi élet (csecsemőtáplálás), az értelmi és szociális fejlődésében is.

Az önállósodás, a szokások helyes kialakításának fontos területe.

Az étkeztetés során a korszerű csecsemő- és kisgyermek táplálkozási elveket és normatívákat vesszük figyelembe úgy, hogy a táplálék:

- ❖ Mennyiségileg elegendő,
- ❖ Minőségileg helyes összetételű,
- ❖ Higiénés követelményeknek megfelelő,
- ❖ Megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített,
- ❖ Élvezhető legyen.
- ❖ Lehetőséget adjon új ételek, receptek kipróbálása, mely alkalmazkodik a gyermek egészséges életmódra neveléséhez.

Intézményünkben a korszerű táplálkozás tárgyi, személyi feltételei biztosítottak.

A bölcsődében napi négyszeri étkezés biztosított: reggeli, tízórai, ebéd és uzsonna.

Tízórai az esetek többségében gyümölcs vagy gyümölcslé, zöldség vagy zöldségléből. Reggelire és uzsonnára általában valamilyen kenyérféle kerül felkínálásra, reggeli esetében tejes itallal, uzsonna esetében teával. A reggelihez és uzsonnához mindig kínálnak valamilyen zöldséget nyers formában, esetenként zöldségkrémet. Ebédre meleg étel kerül felszolgálásra.

6.1. Kisgyermektáplálás

Az előírások, a higiénia maximális betartásával, különös gondossággal kell, hogy történjenek.

A csecsemő edényeinek tárolása, mosogatása, fokozott odafigyelést igényel. Az étkeztetés közegészségügyi szabályai rendelkeznek a bölcsőde helyiségének megfelelőségéről, a táplálásról, a mosogatóról, a személyzetre vonatkozó előírásokról.

Az egy éves kor feletti korcsoportok táplálkozásában, illetve a bölcsődés étkeztetésben figyelemmel kell lenni az OÉTI által a közétkeztetők számára készített, a rendszeres étkezést biztosító, szervezett ételmezési ellátás keretében szolgáltatott élelmiszerekre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi ajánlásra. A korszerű táplálkozási elveknek és konyhatechnikai eljárásoknak figyelembevételével a bölcsőde vezetője az ételmezésvezetővel és a bölcsőde orvosával közösen állítja össze, legalább két hétre előre az étlapot, a korosztály ételmezési-, nyersanyagnormáinak figyelembevételével. Az étrend tervezésekor figyelembe kell venni, hogy a kisdud bölcsődei ételmezésében – minimum 4-szeri étkezés esetén – az ajánlott napi energia- és tápanyag-tartalom -60- 75 %-át kell biztosítani.

Az étrendnek változatosság, idényszerűség, ízében való összehangoltság, önálló étkezésre nevelés szempontjából is megfelelőnek kell lennie. A intézményvezetőnek, vagy az általa kijelölt személynek minden étkezés előtt meg kell kóstolni az ételt és ezt dokumentálnia kell. Az étlapot

minimum háromhavonta minőségi és mennyiségi szempontból, ellenőrizni vagy ellenőriztetnie kell. A korszerű csecsemő és kisgyermektáplálás elveinek és gyakorlatának változásait a bölcsőde vezetőjének figyelemmel kell kísérnie és fel kell használnia a bölcsődei étkeztetésben.

A krónikus betegség vagy táplálékallergia miatt diétára szorulókat ellátását a bölcsőde csak akkor vállalhatja, ha az étrendre vonatkozó előírásokat be tudja tartani.

6.2. Táplálkozás

A bölcsődei étkezésre 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelete a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás egészségügyi előírásokról „Az étkeztetéssel kapcsolatos közegészségügyi szabályokról” szóló együttes rendelet vonatkozik, mely a megvalósításban meghatározó.

A korszerű gyermekélelmezés elveinek és gyakorlatának változásait figyelemmel kell kísérni, és fel kell használni a bölcsődei étkeztetésben.

Az étrend tervezésekor figyelembe vesszük, hogy a kisgyermek bölcsődei élelmezésében, napi négyeszeri étkezés esetén (reggeli-tízórai-ebéd-uzsonna) az ajánlott napi energia- és tápanyagtartalom 75%-át biztosítsuk. Az étrendünk változatos, mindig idényszerű, ízében összehangolt, valamint mindig szem előtt tartjuk, hogy az önálló étkezésre való nevelés szempontjából is megfelelő legyen. A bölcsőde melegítő konyhával rendelkezik.

A bölcsődében nem áll főzőkonyha rendelkezésre, ezért az étkeztetés biztosítását vásárolt élelmezés keretében biztosítjuk, a HACCP előírásainak megfelelően.

A gyermekek élelmezése minőségi alapanyagok felhasználásával, modern konyhatechnológiai eljárások alkalmazásával, a szigorú konyhatechnológiai előírásokat betartva biztosított. Az ételek kijelölt úton (gazdasági bejárat), zárt tároló edényekben érkeznek a tálaló – melegítő konyhába.

- Étlapunkat a cég élelmezésvezetője állítja össze a 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet korosztályra vonatkozó élelmezési- és nyersanyagnormáinak figyelembevételével. Teljes kiőrlésű gabonákkal, házilag készített krémekkel, gyümölcsökkel, zöldségekkel teszik változatossá az étrendet. Folyadékpótlásra a tiszta víz a legmegfelelőbb.

- Igény szerit a speciális étkeztetésre is van lehetőség (pl.: liszt és laktózmentes étrend). Orvosi igazolás alapján az ételérzékenységben szenvedő kisgyermekek igényeit is ki tudjuk elégíteni. Ez nagyon fontos, mert figyelemmel tudjuk kísérni a gyermekek helyes táplálkozását, hisz ebben az életkorban alapozzuk meg a gyermekek íz világát és immunrendszerét.

- Fontosnak tartjuk, hogy naponta kóstolja meg a kisgyermeknevelők az ételt, és informálja a gyermeket az elé kerülő étel milyenségéről, kedvet keltve az evéshez. Az étkezés jól szervezett, a kisgyermeknevelők nyugodt, kellemes hangulatot biztosít, kellő időt az étel elfogyasztásához, figyelembe veszi a gyermek egyéni szokásait, irányítja azt. Törekszünk a gyermekeknél az étkezési kedv folyamatos fenntartására.

6.3. Egészségmegőrzés szempontjai, higiénés szabályok

Higiénés szabályok:

- ❖ étkezések előtti kézmosás,
- ❖ papír zsebkendő, papírszalvéta használata,

- ❖ fürdőszobai gondozásnál a higiénés szabályok betartása: pelenkázó asztal, WC, kézi fertőtlenítése,
- ❖ a csoportszoba gyakori szellőztetése,
- ❖ heti 1 alkalommal, illetve szükség esetén, soron kívül játékmosás, fertőtlenítés,
- ❖ napi, heti, illetve szükség esetén, soron kívüli takarítás, fertőtlenítés,
- ❖ havi nagytakarítás, fertőtlenítés,
- ❖ hetente, illetve szükség esetén, soron kívüli ágyneműcsere,
- ❖ heti, illetve soron kívüli törölközőcsere.

Prevenció, betegségmegelőzés:

- ❖ vitaminellátás: naponta nyers zöldség vagy gyümölcs fogyasztása,
- ❖ gyermekfogászati: cukorfogyasztás csökkentése, rágásra nevelés, víz fogyasztása, a vízfogyasztás ösztönzése, növelése,
- ❖ 2 éves kor körül: szájöblítés,
- ❖ 2 és fél év körül: fogkrém nélküli fogmosás, ha higiéniai előírások betartásával megoldható.

Levegőzés

- ❖ időpontja, mértéke, az évszaknak, időjárási viszonyoknak, gyermekek életkorának megfelelően van kialakítva,
- ❖ kánikulában, esőben, erős havazáskor, erős szélben, sűrű ködben vagy mínusz 5 foknál hidegebb időben mellőzésre kerül.

Tudatos testápolási szokások

- ❖ fontos feladat a tudatos testápolási szokások kialakítása a gondozási műveletek során.
- Rendszeres testmozgás, napi szabadlevegőn való tartózkodás biztosítása:
- ❖ a napi testmozgás biztosításában fontos szerepet kapnak a megfelelő udvari mozgásfejlesztő játékok, (udvari mászóka, bicikli (futó), homokozó, udvari kisvonaat fából, rugós játék, babaház).

Harmonikus életvitel:

- ❖ a gyermek egészséges lelki fejlődéséhez megfelelő élményanyag biztosítása,
- ❖ az aktív és passzív időtöltések aránya, a rugalmas napirend és a gyermek szükségleteinek és igényeinek figyelembevételével,
- ❖ a szülők támogatása a neveléssel, gondozással kapcsolatban a gyermek harmonikus fejlődése érdekében.

VII. AZ INTÉZMÉNY SZOLGÁLTATÁSÁRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJJA. A CSALÁDOK TÁMOGATÁSÁNAK MÓDSZEREI ÉS LEHETŐSÉGEI

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, amely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük. Célunk, hogy a szülő a kisgyermeknevelőkön keresztül ismerje meg a bölcsőde nevelési-gondozási szokásait annak érdekében, hogy segíteni tudjon gyermekének az új személyekhez és az új környezethez való alkalmazkodásban. A kisgyermeknevelők, pedig a szülő révén is megismerje a gyermek egyéni szokásait, hogy azt a nevelés-gondozás során figyelembe vehesse. A kapcsolattartás, a tájékoztatás, kölcsönös, őszinte, nyílt, etikus, és a személyiségi jogokat tiszteletben tartó, de ne bizalmaskodó legyen. Alapvető fontosságú a korrekt, lényegre törő, folyamatos tájékoztatás a gyermek fejlődéséről, viselkedéséről, egészségéről.

Bölcsődénkben az ellátásról szóló tájékoztatás módjai, bölcsődénk és a család kapcsolata

A bölcsődei szolgáltatásról, az igénybevétellel kapcsolatos információkról a szülők tájékozódhatnak a fenntartó honlapjáról, valamint az intézménynél tett személyes látogatás alkalmával.

A család és a bölcsőde kapcsolata

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul, mely hozzájárul a család szocializációs funkciójának minél szélesebb körű kibontakozásához.

Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelés elsődlegességét, bölcsődénk családi nevelésre való épülését.

A szülő a kisgyermeknevelőkön keresztül ismerje meg a bölcsőde nevelési-gondozási szokásait annak érdekében, hogy segíteni tudjon gyermekének az új személyekhez és az új környezethez való alkalmazkodásban. A kisgyermeknevelők, pedig a szülő révén is megismerje a gyermek egyéni szokásait, hogy azt a nevelés-gondozás során figyelembe vehesse.

A kapcsolattartás, a tájékoztatás, kölcsönös, őszinte, nyílt, etikus, és a személyiségi jogokat tiszteletben tartó, de ne bizalmaskodó legyen.

Alapvető fontosságú a korrekt, lényegre törő, folyamatos tájékoztatás a gyermek fejlődéséről, viselkedéséről, egészségéről.

Az együttműködés formái változatosak, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért párhuzamosan minél több formáját alkalmazzuk.

7.1. A kapcsolattartás formái

7.1.1. A családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje

azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

7.1.2. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelők és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást, illetve csökkenti az adaptáció során fellépő negatív tüneteket (étvágytalanság, súlycsökkenés, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, alvászavar). A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelők tovább építi a bizalmi kapcsolatot a szülővel, információt nyújt számára a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól. A beszoktatás ideje körülbelül két hét.

7.1.3. Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

7.1.4. Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelők, a intézményvezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben egyéb szakember közreműködését kell kérni.

7.1.5. A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket az intézményvezető vezeti a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve a kisgyermeknevelők bevonásával. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok tovább gondolására, ezáltal a saját viselkedérepertoár bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

7.1.6. Szülői értekezlet

A bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezlet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

7.1.7. Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre, tájékoztatásra. Az intézmény az általa nyújtott szolgáltatásokról az alábbi módon tájékoztatja a lakosságot, az érdeklődőket:

- személyesen az intézmény nyitvatartási idejében,
- telefonon, e-mail-en,
- szórólap, plakát útján,
- elektronikus (weblap) illetve nyomtatott (helyi újságok) sajtóban történő megjelenés által,
- más intézményekkel történő együttműködés során.

7.1.8. Szervezett programok

A szülőkkel együtt szervezett színes programok sikere a bölcsődék szülőkkel való jó kapcsolattartását jelzik. Segítik a szülőket a gyermekek nevelésében, lehetőséget adnak közösségi élmények megtapasztalására, a bölcsődében folyó szakmai munka megismerésére, a játékos, jó hangulatú közös időtöltés során. Ilyen szervezett „családbarát” programok lehetnek: családi-délután, kézműves foglalkozások, ünnepek, gyermeknap.

A bölcsődei szolgáltatásról, az igénybevétellel kapcsolatos információkról a szülők tájékozódhatnak a Napsugár Baptista Bölcsőde Szada honlapjáról, valamint az intézménynél tett személyes látogatás alkalmával. A bölcsőde életét a Házi rend szabályozza. A Házi rendet a bölcsődébe minden felvételt nyert gyermek szülője/törvényes képviselője a felvételi értesítővel együtt kézhez kap.

Az igénybevevők és az intézmény közötti kapcsolattartás az őket közvetlenül ellátó munkatársakon keresztül, írásban, illetőleg telefonon történik. Az intézmény jogszabályban előírt, illetve minden lényeges körülményről folyamatosan tájékoztatja az igénybevevőket. Az értesítések, tájékoztatók átadása írásban dokumentált módon történik.

A intézményvezető a szülőket tájékoztatja (faliújság, megállapodás) a gyermekjogi képviselő segítségadási lehetőségeiről, elérhetőségéről. A szülő a szolgáltatással kapcsolatos problémáival, észrevételeivel a fenntartóhoz fordulhat a kijelölt ügyfélfogadási időben.

Az intézmény épületében faliújságon kifüggesztve található az intézmény aktuális programjai, rendezvényekre szóló meghívók.

VIII. AZ INTÉZMÉNY KAPCSOLATAI MÁS INTÉZMÉNYEKKEL, INTÉZMÉNYEN BELÜLI KAPCSOLATOK

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatók egymás közötti szoros együttműködése. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató és a környékbeli óvodák között olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését. Fontos a szakmai kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő beilleszkedésben. A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges.

A korai fejlesztésre, gondozásra jogosult, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében ennek különösen hangsúlyosan kell jelen lennie.

A szakmai munka fejlődését, a tudásmegosztást, a jó gyakorlatok elterjedését biztosítja bölcsődénk más társintézményekkel, szolgáltatókkal való egymás közötti szoros együttműködése.

Bölcsődénk olyan kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítására törekszik a településen, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését. Fontos a szakmai kompetencia elismerésén alapuló partneri viszony előtérbe helyezése. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonsága folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, intézményváltásnál segítenek az új környezetbe történő beilleszkedésben.

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges.

A bölcsőde kapcsolatot tart mindazokkal az intézményekkel, szakemberekkel, amelyek, és akik a gyermek bölcsődébe kerülése előtt (védőnő, háziorvos), az alatt (egészségügyi intézmény, Szakértői Bizottság, korai fejlesztés szakemberei, Család- és Gyermekjóléti Központ, család- és gyermekjóléti szolgálat, gyermekvédelmi intézmények és szakemberek), és a bölcsődei élet után (óvoda) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. Az együttműködés szoros az intézmény fenntartójával is. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában a bölcsőde nyitott és kezdeményező.

Fontos feladatunk a településen a bölcsőde és az óvoda között a tartalmas kapcsolat kialakítása, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, céljainak megismerését, megértését, ezáltal a gyermekek számára az átmenetet probléma mentesebbé teheti. Ennek érdekében a intézményvezető és a kisgyermeknevelők negyedévente formalizált keretek között értekezletet tartanak.

A kapcsolattartás módjai:

- ❖ intézménylátogatások,
- ❖ formalizált, rendszeres egyeztetések, megbeszélések a fenntartó közreműködésével,
- ❖ a gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények szakmai vizsgálataiban való közreműködés,
- ❖ jelzőrendszeri üléseken való részvétel,
- ❖ közös vezetői megbeszélések

A szakmai tapasztalatok megosztása, a jó gyakorlatok átvétele érdekében más bölcsődékkel rendszeresek a szakmai látogatások. Módszertani intézmény a Magyar Bölcsődék Egyesülete.

Az intézmény tevékenysége során együtt kíván működni más szervezetekkel, a térségben működő hatóságokkal, rendvédelmi szervekkel, közoktatási-, köznevelési- (óvoda, iskola, középiskola), közművelődési intézményekkel, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, szociális szolgáltatókkal, egészségügyi intézményekkel, civil szervezetekkel, így különösen a következőkkel:

- Szada Község Önkormányzata
- Székely-Bertalan Óvoda és Bölcsőde
- Szadai Szociális Alapszolgáltatási Központ
- köznevelési intézmények
- védőnő, gyermekorvos, háziorvos
- Pedagógiai Szakszolgálat
- Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság,
- Magyar Bölcsődék Egyesülete
- gyermekjogi képviselő
- civil szervezetek.

Az intézményvezető szakmai fórumokon, megbeszéléseken való részvétellel segíti a többirányú szakmai kapcsolat-rendszer erősítését, fejlesztését.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, a Szadai Élő Remény Baptista Gyülekezet és a különböző civil szervezetek közötti együttműködés is hozzájárulhat a bölcsődei ellátást igénybe vevő családok szükségleteinek, esetleges speciális igényeinek kielégítéséhez.

IX. AZ IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐ SZEMÉLYEK JOGAINAK VÉDELME

Az intézmény alkalmazottai körében csak olyan személy állhat alkalmazásban, akivel szemben nem áll fenn A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi. XXXI. törvény kizáró tényezője. Az intézmény dolgozóinak munkahelyi etikáját a MACSKE Napközbeni Gyermekellátást Nyújtó Szolgáltatók Egyesülete fogalmazza meg. Az intézmény dolgozóit és vezetőjét panasztétel esetén munkáltatójuk és fenntartójuk védelme illeti meg a kivizsgálási időszak végéig. A dolgozók személyes adatai a személyes adatok kezelésére vonatkozó és titoktartási szabályok szerint kezeltek.

A gyermeki jogok védelme

A gyermeknek joga van:

- ❖ hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéshez,
- ❖ személyiségének kibontakoztatásához,
- ❖ a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához,
- ❖ a társadalomba való beilleszkedéséhez,
- ❖ hogy sajátos nevelési igény, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- ❖ hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- ❖ emberi méltóságának tiszteletben tartásához,
- ❖ hogy a bántalmazással, fizikai, vagy lelki erőszakkal, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön,
- ❖ a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozásban-neveléshez.

A gyermeki jogok védelme érdekében az intézmény - azzal, hogy a bölcsődében kifüggesztésre került a gyermekjogi képviselő elérhetősége - biztosítja, hogy a gyermek hozzátartozói a gyermekjogi képviselő személyét és a vele való kapcsolat felvételének módját megismerhessék. A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője panasszal élhet az intézmény vezetőjénél az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, valamint a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozóinak kötelességzegése esetén.

A szülő joga, hogy:

- ❖ megismerje az Intézményt, a gyermekcsoport életét,
- ❖ megismerje a nevelési-gondozási elveket,
- ❖ tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a gyermeke nevelőjétől, a bölcsőde vezetőjétől,
- ❖ véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban, melynek illeszkednie kell a jogszabályi feltételekhez és a szakmai módszertanhoz,
- ❖ megismerje a saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége, hogy:

- ❖ a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézménnyel együttműködő legyen,
- ❖ a fizetendő személyi térítési díjat időben rendezze,

- ❖ az intézmény házirendjét betartsa.

A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

- ❖ Az intézmény dolgozóit megilleti az a jog, hogy személyüket megbecsüljék, emberi méltóságukat és személyiségi jogukat tiszteletben tartsák, tevékenységüket értékeljék és elismerjék.
- ❖ Munkájukkal kapcsolatban megilleti az a jog, hogy hozzájussanak a szükséges információkhoz.
- ❖ Munkájuk során védelemre jogosultak a velük szembeni jogsértő vagy etikátlan bánásmóddal szemben.
- ❖ A gyermekek érdekeit kell elsődlegesnek tartaniuk, de ez nem sértheti egyéni, magánéleti, állampolgári érdekeiket, jogait.
- ❖ A kisgyermeknevelők a gyermek nevelése – gondozása, családgondozása során hivatalból járnak el, és e tevékenységével kapcsolatban a büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személynek minősülnek.

Jelen Szakmai program – mellékleteivel együtt – a szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzés véglegessé válásának napjától hatályos.

Kelt: Debrecen, 2024. július 09.

Szítai Tamás

ügyvezető

Baptista Tevékeny Szeretet Misszió

Szakmai program mellékletei

1. számú: Szervezeti és Működési Szabályzat
2. számú: Házirend
3. számú: Megállapodás-tervezet

Baptista Tevékeny Szeretet Misszió
4028 Debrecen, Simonyi út 14.
Adószám: 19212134-2-09